



KMETSKI LIST

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inzerati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon Inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Narodna skupščina

Volitve — Verifikacijski odbor — Govor notranjega ministra

Narodni poslanci, izvoljeni 5. maja t. l. so se sestali na prvo sejo 3. junija. Po izvolitvi starostnega predsednika so poslanci oddali polnomočja, ki jih jim je izdal glavni odbor, nakar je bil izvoljen verifikacijski odbor. Ta je pregledal vsa oddana polnomočja in razpravljajal o pritožbah, ki so bile vložene proti izvolitvi nekaterih narodnih poslancev.

Oni narodni poslanci, ki so bili izvoljeni na listi dr. Vladimira Mačka, niso prišli v Beograd in niso oddali polnomočja. Verifikacijski odbor teh poslancev, ki jih je skupno 67, zaradi tega ni mogel potrditi, niti se ni spuščal v razpravo glede priložb, ki so bile vložene proti nekaterim, temveč je vse skupaj odložil do tedaj, ko bodo polnomočja oddana po predpisih zakona o poslovnem redu narodne skupščine.

Poslanec z liste dr. Mačka

Vse druge poslance je verifikacijski odbor potrdil, a priložbe zavrnil. Koncem preteklega tedna je izročil predsedniku narodne skupščine polnomočje še Luka Avramović, poslanec, izvoljen na listi dr. Mačka. Tudi njegov mandat je verifikacijski odbor takoj potrdil. Vsega skupaj je bilo oddanih 304 polnomočij in vsi ti mandati so bili potrjeni. Od tega so 303 mandati z liste predsednika vlade g. Bogoljuba Jevličića, eden pa z liste g. dr. Mačka.

Verifikacijski odbor

O poročilu verifikacijskega odbora je pričela razpravljati narodna skupščina v četrtek, 13. t. m. Kol prvi je govoril notranji minister g. Velja Popović. V dvehurnem govoru je podrobno orisal ves potek volilne borbe, volitve same, kakor tudi povolilno postopanje opozicije. Govor notranjega ministra je bil zelo zanimiv in tudi poučen. Iz njega je bilo razvidno, da je opozicija tajno organizirala tak pritisk na volilce, kakršnega Jugoslavija še ne pomni. Prelnje, požigi, umori, povzročanje škode v vinogradih, sadovnjakih itd. so bila sredstva, ki se jih je posluževala opozicija proti volilem Jevličeve liste.

Cerkev

Izrabljanje cerkve je bilo posebno močno pri muslimanih, a tudi pri pravoslavni in katoliških. V vsakem kraju so trosili drugačne laži in begali volilce, kolikor so jih mogli.

Opozicija je šla na volitve brez enotnega programa in načrta. Niti poltrudila se ni, da bi poskušala doseči sporazum vsaj v najbolj perečih in najvažnejših gospodarskih in socialnih vprašanjih, ki tako zelo zadevajo naš celoten narod. Stiska delovnega ljudstva ji je le dobrodošla za rušenje še ono malo dobrega, kar je ostalo pri teh obupnih razmerah.

Obnovitveno delo in program vlade

Iz podatkov, ki jih je iznesel v svojem govoru notranji minister, je razvidno, kako se je vlada trudila, da bi na zunaj povečala varnost državnih meja, v notranjosti pa pomirila duhove in jih združila na gospodarskem in socialnem programu in pritegnila k sodelovanju.

Služeč splošnim in posebnim interesom narodne celote, vsem delom domovine, in vsem državljanom, je kraljevska vlada objavila, da je pripravljena sprejeti sodelovanje vseh, ki so islega duha, ne glede na stran, na kateri so se nahajali v našem prejšnjem političnem življenju.

Kraljevska vlada je smatrala za posebno važno poudariti, da nudi ustava iz leta 1931. najboljše možnosti za močno politično in intenzivno nacionalno in socialno življenje našega naroda in da jamči lojalno izvajanje in spoštovanje ustave normalni politični razvoj naše države. Pri tem je mislila ljudi na obnovo državne uprave v smislu popolne organiziranosti banovin kot upravnih in samoupravnih enot. Z istočasno dovršitvijo popolne decentralizacije oblasti pa na pomenitev in poenostavitev uprave, tako, da bi se mogla čimbolj približati ljudstvu, ljudstvo pa njej.

Ukrepi kraljevske vlade

V smislu te pomirljivosti in dobre volje je kraljevska vlada izdala niz ukrepov, ki naj utrejo pot k popolnemu bratskemu sporazumu, da zbliža politične struje in ublaži obstoječe razlike ter da popravi težke napake iz preteklosti. Zaradi teh svojih teženj je kraljevska vlada slavila na najvišjem mestu predlog, naj se izroči pozabi krivda in oprosti zaporna kazen dr. Vladimira Mačka zaradi dejanja, zaradi katerega je bil obsojen na tri leta strogega zapor. Nalo so bile izpuščene na svobodo vse osebe, ki so bile konfinirane zaradi svojega destruktivnega dela in ki so bile znane zaradi svojega sovražnega držanja proti državnim celini, edinstvu naroda in obstoječemu redu. Tako je bil izpuščen bivši izredni profesor pravne fakultete v Beogradu dr. Dragoljub Jovanović, ki je skrajni levicar in spada med najbolj zagrizene nasprotnike državne in družabne ureditve in ki je izkoriščal vsako priliko, da nastopi proti redu v državi in lahko opravlja anarhistično-boljševiško propagando. Zaradi tega svojega dela je bil obsojen po zakonu o zaščiti države in javne varnosti na eno leto strogega zapor in na izgubo državne službe.

Kraljevska vlada je zaradi tega razpisala volitve v narodno skupščino, da bi bila vsem dana možnost za sestavo kandidatnih list in delo med narodom. Trudila se je, da prepreči

vsak prilisk na volilce, da zaščiti njihovo samoopredelitev, tako da bodo mogli volilci glasovati brez vsake bojazni, da bi se jim zaradi tega karkoli zgodilo. Vsaka nezakonitost s kakršnekoli strani je bila takoj odstranjena, proti odgovornim krivcem pa je bila uvedena nujna in po zakonu predpisana preiskava.

Opozicija in njene volilne sleparije

Vsa volilna akcija opozicijske liste dr. Mačka v savski banovini je bila naperjena zoper državno in narodno edinstvo, za svobodo in neodvisnost Hrvaške in celo tudi za hrvaškega kralja Mačka. Razširili so se glasovi, da bo dr. Maček pri volitvah dosegel veliko večino. Takoj po volitvah se bo Hrvaška odcepila in da bo samostojni Hrvaški Italija izročila Reko, Trst in Pulj, dalje da akcijo dr. Mačka podpirajo neke tuje države, da daje Amerika denar za odcep Hrvaške in da bo inozemstvo vršilo nadzorstvo nad volitvami. Dalje so na vse strani širili govore, da sta italijanska in madžarska vojska pripravljena na mejah, da bosta po volitvah pomagali dr. Mačku za obnovo neodvisne svobodne hrvaške države. Prav tako so se širili na vse strani glasovi, da bo Pribičević prišel iz inozemstva v Zagreb in skupaj z Mačkom najprej proglasil Hrvaško za republiko, pozneje bo pa dr. Maček proglašen za kralja. Da bi se preprosto ljudstvo čim bolj zaslepilo in verjelo tem fantastičnim obljubam, so agitatorji doktorja Mačka raznesli na vse strani glas, da bo Ante Pavelić z emigrantsko vojsko prišel v Zagreb in prinesel hrvaški denar, da je vojska v Zagrebu že razorožena in da so v Ljubljano in Zagreb že prišli oddelki nemške vojske in naposled, da je katoliška vera v največji nevarnosti pred pravoslavljem, ki ga vsiljuje Beograd in da je treba rešiti katoliško vero.

V krajih, kjer je bil v večini pretežno pravoslavni živelj, niso smeli agitirati s takšnimi gesli, temveč so samo govorili, da je državna uprava za nič, ker jo vodijo Srbijanci in da je zato treba spraviti na čelo uprave dr. Mačka kot poštenega Hrvata, ki bo takoj po volitvah sporazumno s Pribičevićem izvedel velike reforme in olajšal bremena tamkajšnjega prebivalstva.

Preprosto in lahkoverno ljudstvo so na vse načine slepili in so celo trdili, da čaka na italijanski meji 200.000 oboroženih emigrantov pod poveljstvom Pavelića, ki bodo dne 5. maja vkorakali v našo kraljevino, prelrgali vse zveze, zavzeli vsa javna in orožniška poslopja in pobili vse najodličnejše jugoslovanske nacionalne delavce ter proglasili samostojno hrvaško državo. Da bi lo preprosto in lahkoverno ljudstvo prepričali o resničnosti svojih navedb, so ga slepili, da se v naših vodah že nahajajo tuje ladje, da podpro akcijo za ustanovitev samostojne hrvaške države, če bo hrvaški narod s plebiscitom izrekel zaupnico svojemu voditelju dr. Mačku.

Kaj je opozicija pripovedovala in obljubljala muslimanom

Skrivaj od človeka do človeka, med odraslimi in mladino, moškimi in ženskami so sejali mržnjo do Jugoslavije in Beograda, kol sovražnika muslimanske vere. Lahkovernemu in pobožnemu muslimanskemu življu so govorili verski funkcionarji, da bodo za primer zmage liste predsednika vlade Bogoljuba Jevtića vse muslimanke morale odložiti tenčico in da bodo vse muslimanske šole zaprli in vse muslimane prisilili v pravoslavje. V teh krajih so agitatorji opozicijske liste dr. Mačka razpihovali versko sovraštvo do skrajnih meja in hujskali pobožno ljudstvo muslimanske vere z nedovoljenimi in proldržavnimi gesli.

Tudi za Madžare in Nemce posebna gesta

Tem so zatrjevali, da je Maček za izpremembo mirovnih pogodb v tem smislu, da se bo del naše države, kjer so naseljene madžarske manjšine, odcepil od Jugoslavije in da ga bodo

dobili Madžari. Trdili so, da bo opozicijska lista Mačkova dobila pri volitvah večino in da bo takoj nato prevzela oblast od države in izvedla razmejitve s Srbi, zato pa morala madžarska in nemška manjšina glasovati pri volitvah za Mačka, če hočejo, da se ustrezne njihovim nacionalnim težnjam.

S takimi in podobnimi gesli je begala opozicija ljudstvo in na ta način poskušala dobili večino pri volitvah. Kljub temu je dobil dr. Maček manj hrvalskih glasov kakor pokojni Stepan Radić. No, in zaključek takega razdiralnega dela za časa volitev je sklep poslancev, izvoljenih na listi dr. Mačka, da ne gredo v Beograd, da se ne udeležujejo parlamentarnega dela, da se naj sedanja narodna skupščina razpusti in razpišejo nove volitve na podlagi drugačnega volilnega zakona.

Kljub temu sklepu pa je eden izmed njih že prišel v narodno skupščino, zavedajoč se svoje dolžnosti. Kajli narod ga je izvolil za to, da bo delal in pomagal ljudem, ne pa doma zabavjal in zmerjal. Prepričani smo, da bodo temu sledili še drugi, kdorkoli čuti le trohico odgovornosti, ki jo ima nasproti narodu in državi.



Bolgarski železničarji v Sloveniji. Slika prikazuje svečan sprejem na glav. kolodvoru v Ljubljani.

Nov predlog kako bomo branili

Ministrstvo trgovine in industrije je poslalo vsem zbornicam in zainteresiranim hranilnicam ter občinam predlog novega zakona o javnih hranilnicah, ki je bil pa izdelan že leta 1932. v odseku za kreditne zavode in zavarovanje.

Novi zakonski predlog obsega 52 členov in je razdeljen v tale poglavja:

1. Splošna določila govore o tem, kaj so hranilnice in njihov cilj.

2. To poglavje vsebuje določila o osnovanju hranilnic ter določa, da lahko hranilnico osnuje ena ali več občin. Poleg tega morajo občine dati hranilnicam začetni obratni kapital, katerega višina sicer ni predpisana, predpisal pa jo bo najbrž poseben pravilnik.

3. Ta del govori o poslovanju hranilnic, o njih sredstvih, o sprejemanju vlog ter našteva taksativno v členu 15 vse aktivne posle, katere sme vršiti hranilnica. Vsaka hranilnica mora po čl. 18 zakona ustanoviti svojo zastavljalnico. Ministrstvo bo izdelalo tudi vzoren pravilnik za hranilnice in morajo biti z njim pravila hranilnice soglasna.

4. Oddelek govori o upravnem in nadzorstvenem odboru, njega sestavi, delu, o pogojih, kdaj sme biti kdo član itd.

5. Obsežna so določila o rezervnem fondu in letnih računih. Novi zakonski predlog določa obveznost članstva pri Zvezi, katero uredbo predpiše ministrstvo za trgovino in industrijo. Naštetje so tudi svrhe zveze, med katerimi fungira tudi revizija.

Hranilnice stoje pod državnim nadzorstvom posebnega komisarja itd. — Člen 42 govori o

prenehanju poslovanja hranilnice, čl. 43—45 pa navajajo kazni.

V prehodnih določilih je določeno, da morajo zavodi, ki niso hranilnice, če imajo to ime v naslovu, izpremeniti svoj naziv.

To je izvleček iz zakonskega predloga in je sedaj pričakovati živahnega razgovora o določilih novega zakona, ki bodo v nekaterih točkah gotovo naletela na druga mnenja, katere bo vsekakor treba upoštevati.

Zamenjava menic kmetom-dolžnikom podaljšana do 1. X.

Po uredbi od 2. februarja 1933 je vrnjena zaščita kmetom-dolžnikom, ki so jo izgubili spričo tega, da niso izvršili zamenjave menic kot listine o dolgu in dali novih menic bankam kot svojim upnicam, s pogojem, da izvrše to zamenjavo do 15. aprila t. l. Zaradi krize in oddaljenosti od mesta in zaradi prizadevanja upnikov, da z raznimi težkočami preprečijo pravočasno zamenjavo, da bi prišli do izplačila celotnega dolga, niso mnogi kmetje-dolžniki izvršili zamenjave v določenem roku. Zaradi tega so po odredbi izgubili zakonsko zaščito. To je imelo za posledico ponovno zahtevo upnikov, da si zagotove vrnitev svojih terjatev, in sicer v tolikšnem številu, da bi se v vsej državi občutno poznalo, ker je spričo bližajoče še žetve pri kmetih pray malo denarja.

Da se prepreči prodaja tolikih kmetjskih po-

sestev in omogoči, da bi tudi tisti dolžniki, ki niso zamenjali menic, mogli to storiti, je kraljevska vlada odredila, da se podaljša rok za to zamenjavo menic do 1. septembra t. l. V nekaj dneh bo uredba o tem podpisana in natisnjena v Službenih novinah.

Največja tovarna razstreljiv v Evropi zletela v zrak

V eni največjih in najbolj modernih tovarn, ki se nahaja v Rheinsdorfu v Nemčiji, je nastala te dni strašna eksplozija, katera je zahtevala, kolikor je dosedaj ugotovljeno, več sto smrtnih žrtev in ranjencev. Tovarna je zaposlevala od 13 do 16.000 delavcev in je bila kakor rečeno največja te vrste v vsej Evropi. Kako je nastala eksplozija, doslej še niso ugotovili. Detonacija eksplozije je bila tako močna, da je več kilometrov na daleč zdrobila vse šipe.

Okrog ogromnega pogorišča so postavile oblasti kordon, obstoječ iz samega vojaštva. Na stotine in stotine žensk z otroci čaka ob kordonu vrnitve mož in očetov. Vsak v težki slutnji, da je izgubil, kar je imel najdražjega. Policija in vojaštvo imata strog nalog, da ne pustita jokajoče množice k pogorišču. Gasilske čete, ki so stopile v akcijo iz bližnjih in daljnih krajev, niso mogle ogromnega požara lokalizirati, ker je voda goreči material še podpihovala. Kordon vojaštva čaka, da bo divji element pokončal vse, kar leži in stoji.

Gesta Ljubljana — Kranj v težavah

V tem vprašanju se je že veliko pisalo, še več pa govorilo. Pretekli teden je bila na banki upravi tozadevna konferenca, katere se je udeležil poleg župana dr. Ravniharja, šefa terenske sekcije tudi predsednik Maloželezniške družbe g. dr. Fettich. Težave obnovitve in razširitve te ceste so v tem, da mora odkupiti Maloželezniška družba od kmetov nad 10.000 m zemlje, ki bodo stali baje preko 2 milijona dinarjev, katerih pa, kakor trdi njen predstavnik, Maloželezniška družba nima. Zadevo bo obravnaval v najkrajšem času tudi občinski svet ljubljanski. Ako ne bo prišlo do zaželenega zaključka teh pogajanj, bodo začeli s tlakovanjem ceste od št. Vida proti Kranju.

V blaznosti izvršen krvav zločin

V Prezidu pri Čabru na hrvaški meji se je odigrala pretečeni teden v hipni blaznosti krvava tragedija. Ze starejši posestnik, 66-letni Anton Murn je v hipno blaznosti s sekiro ubil nedolžnega 4 leta starega vnuka Lojzka in smrtno nevarno ranil 8 mesecev staro dojenčico Ivičo, ki se bori s smrtjo. Blaznež ni prizanesel niti svoji hčerki Karolini, ki jo je slučajno našel ravno pri otroku, katerega pa mu je po naključju s težkimi poškodbami ušla in ostala pri življenju. Ko je blaznež opravil nad nedolžnimi žrtvami krvav zločin, je odšel v domač hlev in se obesil. Vsa tamošnja okolica sočuvstvuje z nesrečno družino.

Ropar Urbanč v rokah pravice

Vsa Dolenjska, katere strah in trepet je bil ropar Urbanč, se je oddehnila. Po dolgotrajnem iskanju se je posrečilo mirnopoškimi in novomeškimi orožnikom, da so ga izsledili in na zelo interesanten način ujeli. Urbanč se je bil podal zadnje čase, ko se ni mogel več ganiti ne na levo ne na desno, kar med cigane, kateri so ga seveda, vzeli takoj za svojega. Koliko ima Urbanč na sebi raznih ropov in umorov, bo pokazala šele preiskava, ki se vrči pri okrožnem sodišču v Novem mestu.

Zunanje politični pregled

Južna Amerika je bila tri leta pozorišče krvavih bojov med dvema sosednjima državama. Dne 12. junija pa je bilo malo pred poldnem sklenjeno

premirje med Bolivijo in Paraguayem.

Vojna med tema dvema državama je trajala tri leta. Kri je tekla za ozemlje Gran Chaco, boji pa so bili tako krvavi, da so vzdeli spornemu ozemlju, ki sta si ga lasili obe državi, ime **»zeleni pekeli«**.

Zdaj je torej vojne konec in obe stranki sta se obvezali, da najkasneje v 3 mesecih izvedeta demobilizacijo. Hkratu sta se obe državi zavezali, da njuna parlamenta najkasneje v 20 dneh ratificirata (potrdila) sklenjene dogovore.

Vojna sreča se je zdaj nasmehnila tej, zdaj oni državi, končno pa so vendar oslali Paraguayci močnejši in so zasedli 71.500 kvadratnih milj spornega ozemlja. Za teh nekaj milj sveta pa je bilo na obeh straneh v treh letih ranjenih in mrtvih pol milijona ljudi!

Medtem pa, ko se je tu po triletnem prelivanju krvi zopet naselil mir, grozila svetu dve novi vojni.

Med Kitajsko in Japonsko

Razmere na Daljnem Vzhodu se iz dneva v dan bolj oskre. Japonska brez ozira na vse dogovore in pogodbe sega po kitajski zemlji. Ko je ustanovila »neodvisno« Mandžursko državo, ki je v resnici samo japonska dekla na azijski celini, je šla dalje. Po vsem dosedanem ravnanju je jasno, da hoče dobiti v svoje roke edino kitajsko železnico. Kdor pa ima v oblasti prometna sredstva, je resničen gospodar dežele. Kitajci protestirajo in kličejo velesile na pomoč,

vendar doslej brez vidnega uspeha. Od velesil ima vsaka v svojem kolu toliko kroga, da nobeni ne diši kitajsko-japonski močnik. Japonci to vedo in zato nočejo izgubljati časa. Po vsem pa, kar se na Daljnem Vzhodu godi, je jasno, da se tamkaj rodi nova Japonska kot velesila, ki ne bo vladala samo Aziji, ampak ulegla v doglednem času gospodarsko podjarmili tudi svojo učiteljico — Evropo. Tega dejstva ne bo mogla ovirati in zavreli nobena država v Evropi razen Rusije.

Kaj bo z Abesinijo?

Pravijo, da je vojna med Italijo in Abesinijo neizbežna. Bodi kakorkoli, ukrepi raznih vlad pričajo, da je položaj v resnici skrajno zaostren in skoraj res ni več upanja v mirno rešitev spora. Naša sosedna pridno vozi čete in material v svojo afriško kolonijo, kupuje povsod živež in les in vse, kar je za vojno potrebno. Angliji to ni posebno všeč in se je že pojavil predlog, naj bi

Angleži zapri Sueški prekop

Do tega bržkone ne bo prišlo, vendar pa je predlog značilen za nervoznost, ki jo italijanske priprave vzbujajo na Angleškem.

Po zadnjih vesteh so dobili italijanski državljani v Abesiniji od svojih kolonialnih oblastil nalog, naj do 15. julija zapuste deželo. Tudi po Abesiniji razkropljeni misionarji raznih narodov in ver so dobili navodilo, naj pridejo čim prej v glavno mesto Addis-Abebo, kjer bodo na varnem. Ameriške Združene države pa nameravajo baje celo ukiniti tu svoje poslaništvo, same novice, ki potrjujejo mrko misel, da bo na teh vročih afriških tleh res kmalu tekla — kri!

Občni zbor Kmetijske družbe

V soboto, dne 15. t. m. je imela naša največja gospodarska kmetijska ustanova v dvorani Delavske zbornice svoj redni letni občni zbor, katerega se je udeležilo preko 100 delegatov predstavnikov Kmetijskih podružnic na deželi.

Občni zbor je otvoril predsednik g. Oton Dežela, kateri se je spominjal po pozdravnem govoru na navzoče tragične smrti našega velikega kralja Aleksandra, katerega spomin so navzoči delegati počastili z enominutnim molkom in nato vzkliknili mlademu kralju Petru II., katerega mu je bila poslana iz občnega zbora udanostna brzojavka. Pozdravni brzojavki sta bili predlagani tudi ministru za kmetijstvo in ministru za socialno politiko g. dr. Dragu Marušiču. Bansko upravo je zastopal na občnem zboru g. inž. Sadržar, ki je občni zbor pozdravil v imenu gospoda bana in želel tej naši največji gospodarski instituciji mnogo uspeha.

Računski zaključek

Po formalnih pozdravnih govorih so sledila pročita o računskem zaključku za l. 1934., katerega so naletela na dolgotrajno debato, ki je bila v mnogih primerih dokaj demagoška. Medtem pa moramo priznati, da je bilo tudi dosti prav poučne in stvarne kritike. Omeniti je treba, da so pri Kmetovalcu prevelike zgube, da niso dobili delegati za občni zbor niti znižane vožnje po železnici.

Modra galica

Med drugim je padlo mnogo očitkov od strani delegatov na Kmetijsko družbo, da ta prodaja po previsokih cenah modro galico in da ji podeželski trgovci celo konkurirajo. Nato so bila podana od strani predsedstva Kmetijske družbe točna pojasnila, da uživajo vsi kupeci modre galice od ime. Zorka iste cene in da trgovci, samo da pokažejo sebe, konkurirajo Kmetijski družbi s par sto kilogramov galice in jo prodajo,

jajo, se razume, brez vsakega dobička, kar pa družbi, ki dobavlja galico za vse naše vinogradništvo, seveda ni mogoče. Vehementni napadi so leteli na nekega našega vidnega političnega predstavnika, kateri je baje v Upravnem svetu Zorke in ga delajo krivega, da nima tuja galica v našo državo prostega carinskega uvoza.

Po dolgotrajni debati je podal predsednik nadzornega odbora g. Meden svoje poročilo, katero je bilo nato, kakor tudi poročilo o računskem zaključku pri glasovanju razen enega glasu soglasno sprejeto.

Važne gospodarske resolucije

Po mnogih poročilih in pojasnilih je nato prečital družbeni ravnatelj g. inž. Ferline važno in zanimivo gospodarsko resolucijo, katero bomo priobčili v eni izmed prihodnjih števil Kmetijskega lista.

Sanacija bratovskih skladnic

Ministrstvo za gozdove in rudnike je izdalo uredbo o ustanovitvi centralnega fonda za sanacijo glavnih bratovskih skladnic za zdravljenje delavcev in nameščencev v podjetjih, ki spadajo pod rudarske zakone v kraljevini Jugoslaviji. Ta centralni fond se nahaja pri ministrstvu za gozdove in rudnike. Sredstva fonda sestojijo med drugim iz prispevkov, ki se pobirajo v rečnih pristaniščih pri razstovarjanju ladij za rjavi premog in briket, in sicer po 10 Din za tona, in za črni premog in koks po 40 Din za tona. Za to blago, uvoženo iz inozemstva, bodo carinarne pobirale pristojbino pri carinjenju.

Da se bodo ti prispevki pravilno pobirali, je finančno ministrstvo izdalo carinarnam in centralnim carinjskim blagajnam navodila, ki do- točajo:

1. deklaracija in potrdila morajo izkazovati posebej plačani prispevek za centralni fond,

2. v prihodnji knjigi morajo pričeti posebeno rubriko in knjižiti pobrane zneske, in

3. v mesečnih izpiskih o dohodkih morajo izkazati posebej prispevek za omenjeni fond.

Centralne carinske blagajne bodo po preteku vsakega meseca poslale zbrane zneske Državni hipotekarni banki v Beogradu za račun centralnega fonda za sanacijo glavnih bratovskih skladnic in bodo o tem obvestile sam fond. Razen zneskov, poslanih Državni hipotekarni banki, bodo centralne blagajne v poročilu navedle, koliko se je natovorilo kakšne vrste premoga ali koka in koliko pristojbin se je zbralo za posamezne vrste goriva in poslalo Državni hipotekarni banki.

Šole v gozdu

Državna in mestna šolska poliklinika še posebej pa protituberkulozna liga v Ljubljani so dognale, da je na tuberkulozi bolne največ šolske mladine do starosti 16 let. Če je verjeti poročilom, je pri nas skoraj 1/4 otrok tuberkuloznih. S tem pa seveda še ni rečeno, da bi bila njihova tuberkuloza v aktivnem stanju, vendar pa pravijo, da so s tuberkuloznimi bacili okuženi. Za take otroke nameravajo v Ljubljani v najkrajšem času otvoriti takozvano gozdno šolo, kjer se bodo slabotni otroci v naravi proučevali. Pozdraviti bi bilo, ko bi tudi banovina osnovala po večjih krajih take gozdne šole, katere bi dale priložnost tudi podeželski mladini, ki boleha na 'tuberkulozi, da bi si v naravi svoje zdravje okrepila.



Franc Hribar s Podrečja pri Domžalah, kateri je Penkovo Marijo umoril in zvezano vrzel v Račo

Strašni zločini in umori

Naša drugače lepa dežela zgleda že nekaj tednov sem kot kaka indijska klavnica. Dan za dnem beremo v časopisih o samih ropih, še več pa krvavih zločinih in umorih. Orožniki, policija in detektivi komaj končajo en slučaj, pa se pojavi že drugi, tretji itd. Samo v mesecu maju beleži kronika nad dvajset takih strašnih primerov, ki so bili po večini vsi krvavi, o katerih smo vsaj v obrisih tudi že poročali. Če bi pa hoteli vse podrobnosti opisati, bi Kmetijski list ne zadostoval za opis samih krvavih zločinov, tega madeža se moramo otresti. Kazenski zakon je premalo strog — kazni so vse premile. Po našem mnenju ne bo kazalo drugega, da ustavimo to strašno početje zločincev, kakor to, da obvelja tista stara, ki pravi zob za zob, glavo za glavo, pa se bo pokazal v par letih v tem pogledu gotovo nepričakovan uspeh.

V Abesiniji se pripravlja

Italija je ukazala svojim podanikom, ki žive v Abesiniji povečini kot uradniki, da deželo takoj zapuste. Iz tega sledi, da bo res, kar trdi vse svetovno časopisje, vojna napoved nekako v mesecu avgustu. Kakor pa je znano, ne čakajo na abesinski meji samo Italijani, temveč tudi Angleži, ki pa ne mislijo na vojno, ampak na pomirjenje obeh zainteresiranih držav.

Kitajska kliče v obupu na pomoč

Kitajska vlada je zaprosila potom svojega poslanika v Londonu Anglijo in Ameriko za pomoč proti Japonci, katera namerava baje zasedati velik del kitajskega ozemlja in proti kateri si zmožgana Kitajska skoraj pomagati ne more. Prvič radi tega, ker nima organizirane zadostne vojske in drugič, ker so njene tehnične priprave za vojno zastarele. Kitajci upajo, da jih bodo velesile s pomočjo Zveze narodov rešile pred nadležnimi Japonci.

Zakonski predlog o samoupravah hranilnicah

Trgovinsko ministrstvo je v odseku za kreditne in zavarovalne zavode ob sodelovanju zastopnikov hranilnic sestavilo predlog za zakon o javnih hranilnicah. Ta predlog se bo razposlal vsem trgovskim in industrijskim zbornicam v oceno, da izjavijo svoje mnenje, zbornice pa bodo v ta namen zasliševale tudi zastopnike samoupravnih hranilnic v svojih območjih.

Beleške Figovo pero?

Za »Bojevnikom« in »Slovenijo« je prišel še »Preiom« in piše v svoji zadnji številkki pod naslovom »Figovo pero« med drugim tudi sledeče zanimive stvari:

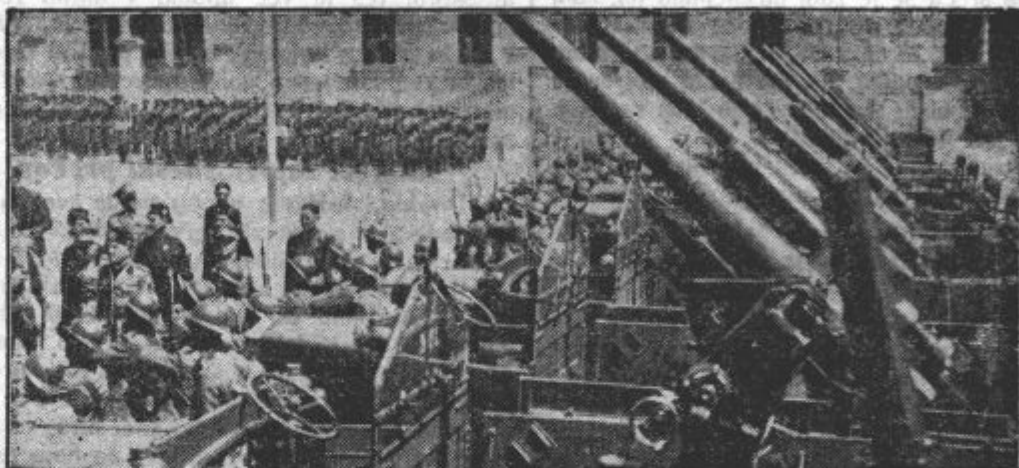
Oba »bojevniška« lista pravila, naj bi bil »Boj« lista enotna organizacija slovenskega naroda. To so lepe besede, kakšna pa so dejanja? Čeprav smo se od »Slovenije« od vsega početka diametralno razlikovali in se seveda razlikujemo tudi danes, eno ji moramo priznati: bila je dosledna, vsaj zadnje leto dni. V začetku je »Boj« z ostalo opozicijo vred tudi ona pozdravila. Ko pa je opazila, da »Boj« s svojim delom utrjuje Slovenijo in Jugoslavijo, je bilo začetne ljubezni konec. Kako je prišla do končnega odkritega sovražstva, razumemo, in sicer dobro. Kako pa je bila mogoča začetna prijaznost, si ne moremo tolmačiti drugače, kakor da gospodje niso brali pravil »Boja« ali pa so upali, da beseda ni konj in da so bojevnikom njihova pravila le figovo pero, s katerim zakrivajo kaj »Sloveniji« prijateljnega, kar bodo odkrili, ko se bodo upali, oziroma ko pride listi »veliki, odločilni čas«. In vendar se je »Boj« pod svojim prejšnjim vodstvom fako v začetku kot pozneje ravnal po svojih pravilih, katerih najvažnejši člen 2. hočem tu poklicati prizadelim v spomin, ker se zdi, da je že vse preveč pozabljen. Ta se glasi:

»Združenje borcev Jugoslavije« je nadstrankarski pokret za duhovno in stvarno pripravo narodne in državne obrambe ter za pospeševanje vsestranskega napredka celokupnega našega naroda. V ta namen goji združenje med svojim članstvom višeski duh tovarištva, ljubezni in zvestobe kralju, domovini Jugoslaviji in narodu; vzgaja članstvo v pošlenosti, nesebičnosti in požrtvovalnosti, dalje goji vzgledno medsebojno zaupanje, vzgaja neupogljivost značaje, sposobne in trezne gospodarje, marljive kulturne in socialne delavce, budi v članstvu disciplino in borbena duha, ter pridobiva somišljenike za duhovni preporod širokih narodnih plasti v dosego socialne pravičnosti in spoštovanja etičnih in človeških načel.

Da »Slovenija« takega programa ni mogla odobravati, razumemo. Značilno pa je, da je vedno napadala le »nekatere« vodilne člane »Boja«, čeprav je bilo vse vodstvo »Boja« istega duha, za isti program. Očitno so gospodje upali, da vse še ni izgubljeno, da je treba odstraniti iz »Boja« nekatere osebe, pa poslani ta tak, kakršnega si želijo za svoje cilje. Pred-

vsem je vzela na muho »jugoslovanske dobrovoljce«, ki da ne smejo komandirati »slovenskim bojevnikom«. Le z enim jugoslovanskim dobrovoljcem je imela zadnje mesece usmiljenje in še ta je dobrovoljec z italijanske fronte iz legije g. dr. Pivka. Ko so bili na zadnjem nezakonito sklicanem »zboru delegatov« na nepravilen način izključeni dobrovoljci — z njimi vred pa tudi slovenski bojevniki, ustanovitelji »Zveze bojevnikov« in »Boja«, je »Slovenija« triumfirala in razglasila, da je zdaj »Boj« tak, kakršen mora biti, in da naj zdaj vstopi vanj »slovensko razumništvu«. Zakaj?

Ali se je »Boj« pod novim vodstvom izpremenil? Ali ni več v veljavi člen 2. pravil? Ali pa je zdaj ta člen postal figovo pero? To bo treba povedati članstvu »Boja«, ki je značajno in ki se hoče boriti za liste ideje, ki si jih je



Parada italijanske vojske v Cagliari za binškošne praznike, katere se je udeležil sam Mussolini



Kmetška mladina

Iz Zveze

Vsem tovariškim društvom sporočamo, da imamo znake štiriperesno deleljico zopet v zalogi in jih lahko društva naročajo.

Krško-brežiški Pododbor Zveze kmetških fantov in deklet

Dne 12. maja smo priredili pešizlet na znano in prijazno izletno postojanko na Stojdrago pri Brežicah. Izletla so se udeležila vsa tovariška društva našega pododpora. V prijateljni družbi z dobrim razpoloženjem in ob zvokih domače harmonike nam je kmalu potekel čas.

Izlet je bil važen tudi zato, ker se je vršil na »Stojdrago« tudi sestanek za pododborovo tekmo koscev, ki se je vršila dne 16. junija t. l. v Gaberju.

V veselem razpoloženju smo o mraku zapuščali po društvi drug drugega. Naše pesmi in vrisk pa so bile dokaz, da se naše tovarištvo krepi, da je naša sloga nezlomljiva in, da vstaja vedno večja mlada kmetška armada z novimi borci.

Skupen izlet na Boč

so priredila Društva kmetških fantov in deklet Hajdina, Sv. Urban in Sv. Lovrenc v Slovenskih goricah na binškošni ponedeljek 10. junija 1935. Ker je bilo od vsakega društva precej udeležencev, smo se peljali skupno z avtom iz Pluja do Poljčan.

Iskreno tovarištvo med fanti in dekletli iz vseh krajev in krasno vreme je dalo povod veselemu razpoloženju, ki se je izražalo s peljem in vriskanjem med vožnjo do Poljčan.

zapisalo v svoja pravila. Kdor hoče kaj bistveno drugega, pa naj si ustanovi drugo organizacijo! Nekaj poštenja in odkritosti le mora biti. Nikomur ne odrekamo pravice do organizacije. Toda organizacije, ki naj imajo kaj haska, morajo združevati ljudi enakih nazorov vsaj v bistvenih vprašanih državnega in narodnega življenja. Ti nazori morajo pa biti izraženi v programu organizacije. Nemožato pa bi bilo skrivati se za tuj program.

Ako hoče sedanji »Boj« kaj pomeniti v Sloveniji in v državi, mora jasno povedati, kaj zdaj hoče, štrinja s pravili, morajo v njegovem uradnem glasilu izhajati drugačni članki, kot pa je bil njegov zadnji uvodnik. Če pa hoče danes kaj drugega kot pred letom dni, pa mora slopiti pred članstvo in, če mu to dovoli, izpremeniti pravila.

V Poljčanah, kjer smo pričakovali še drugih tovariških društev, da se skupno podamo na Boč, smo se v naše veliko veselje sešli s predsednikom Zveze tov. Ivanom Kronovškom, ki se nam je pridružil ter šel nekaj časa z nami. V senci košatih vrb smo se ustavili, kjer nam je tovariš Kronovšek v kratkih in jednatih besedah raztolmačil važnost in pomen propagandnih izletov naših društev, nakar se je poslovil in vrnil, kajli dolžnost ga je klicala drugam, da se ni mogel z nami udeležiti pohoda na Boč. Tovarišu Kronovšku se zahvaljujemo za njegove lepe besede, kakor tudi za prijaznost in spremsstvo.

V manjših skupinah in po raznih polih smo se vzpenjali proti razglednemu stolpu, na katerem smo se zopet sešli, ko so pod nami zapeli zvonovi in oznanili poldne. Vse nas je zadivil krasen pogled po naši lepi domači zemlji.

Kljub najboljšemu razpoloženju kot je navadno na izletih smo pogrešali nekatere naše tovariše pokrelaše, ki se nam radi raznih zažrkov niso mogli pridružiti.

Ko se je začelo solnce nagibati, smo okrašenj z zelenjem in s prepevanjem prispeli v Poljčane, odkoder smo se odpeljali proti Pluju vsi veseli, da smo se med seboj spoznali in uždili pravo tovarištvo ter s tem pokazali, da nas družji ista misel.

Ob poslavljanju v Pluju smo imeli v srcu vsi isto željo, da se spet čimprej kje snidemo in tudi z željo, da se nam drugič pridružijo še tovariši iz drugih krajev ter tako skupno izkažemo našo tovariško zvestobo, ki nas veže in nas bo vezala naprej!

Hum pri Ormožu

Naše Društvo kmetških fantov in deklet priredi na praznik, dne 29. junija t. l. tekmo koscev združeno s kolesarsko dirko ter kmetško veselico. Vabimo vsa okoliška društva in vse prijatelje kmetške mladine, da nas poselijo in tako pripomorejo k dobremu uspehu prireditve.

Sv. Planina

Tudi kmetški fantje in dekleta nad trboveljskimi črnimi revirji smo čutili potrebo, da si

osnujemo svoje Društvo kmetijskih fantov in deklet. Dne 19. maja smo se zbrali na ustanovnem občnem zboru, katerega se je kot odposlanec Zveze kmetijskih fantov in deklet udeležil njen predsednik lov. Kronovšek. V izčrpnem govoru nam je obrazložil pomen in namen novousstanovljenega društva.

Na občnem zboru je bil izvoljen naslednji odbor: predsednik: Ivan Bajde, podpredsednik: Lojze Tori, tajnica: Zofka Goljuf, blagajnik: Matevž Zupan. V društvo se je vpisalo do sedaj že 32 članov.

Izvoljeni odbor, kakor tudi veliko zanimanje za društvo v naših krajih, nam jamčita za lepo uspevanje novo ustanovljenega društva, katero misli že 7. julija prirediti tekmo koscev združeno z ljudsko veselico.

Moravče

Tukajšnje Društvo kmetijskih fantov in deklet je imelo dne 2. junija t. l. prvi redni občni zbor. Poročilo o delovanju prvega leta je podal tov. tajnik. Iz poročila je bilo razvidno, da je društvo dobro delovalo kljub raznim težkočam.

V odbor so bili izvoljeni: predsednik: Miha Pirnat, podpredsednica: Ela Lavrač, tajnik: Franc Vrhovc, blagajnik: Ivan Perko. Sklenili smo, da priredimo 23. junija tekmo kolesarjev, ki bo prva prireditev te vrste v tem kraju. Tekma v hitrosti bo na progi 6 km, polževa tekma na progi 300 m. Vabimo vsa okolišna društva, da nas ta dan poselijo!

Skaručna

Prihodnjo nedeljo, dne 23. t. m. priredi naše Društvo kmetijskih fantov in deklet svojo prvo tekmo koscev. Ob 3. uri popoldne bo zbirališče koscev, grabljic, konjenikov in ostalih skupin pred društvenim domom, nakar bo krenila povorka na tekmovališče. Po tekmi koscev bo domača veselica. Da bo naša prva prireditev čim lepše uspela, vabimo vse prijatelje kmetijske mladine, da nas poselijo v čim večjem številu.

Sv. Lenart nad Laškim

Težko nas je zadela vest, da je dne 3. junija t. l. umrla naša članica tovarišica Cilka Škorjela iz Malih Gorelc. Bila je pridna in agilna naša sodelavka in bomo njeno izgubo

leško nadomestili. V naših srcih pa bo ostal spomin na njo neizbrisen.

Grahovo pri Cerknici

Naša mlada organizacija Društvo kmetijskih fantov in deklet deluje poleg vsakdanjih skrbi za življenje posameznika vztrajno in veselo naprej.

Svesli si svojih nalog za prepoved podeljca v prosvetnem in kulturnem oziru smo na Velikonočno nedeljo ob velikem udeležbi uprizorili igro »Sin«, na praznik Vnebohoda pa go slovali z isto v vasi Gorenje jezero.

Sklenili smo tudi, da priredimo, dne 7. julija t. l. praznik našega dela »Tekmo koscev«, ter bomo s tem pokazali, da se kmetijski fant in dekleta ne sramujeta svojega dela, od katerega živita.

Draga pri Stični

Zenski odsek našega Društva kmetijskih fantov in deklet je priredil dne 26. maja predavanje: »O pomenu žene v javnem udejstvovanju in žene kot gospodinje in matere«. Predavala je načelnica Zvezinega ženskega odseka tov. Iva Bergantova, ki je v lepih besedah razjasnila mnogo lepih in koristnih naukov, ki nam bodo služili pri nadaljnjem delovanju za procvit društva.

Sestanka se je udeležil tudi naš poslanec tov. Milan Mravlje ter spregovoril tudi par dobro zamišljenih besed o nalogah žene, za kar je žel splošno odobravanje.

Dravlje

Lepo uspelo tekmo koscev je priredilo naše Društvo kmetijskih fantov in deklet to nedeljo. Tekmovali so na travniku pos. Kunovarja s temle rezultatom: 1. Končan stanko, 2. Kunovar Lojze, 3. Cergolj Jože, 4. Babnik Andrej, 5. Berložnik Franc, 6. Erjavec Franc, 7. Ramovž Vinko, 8. Kane Franc, 9. Erjavec Janez. Doseženih je bilo od 12 en četrt do 28 en četrt točke.

Pred tekmo je preds. tov. Kunovar Lojze pozdravil tekmovalce in občinstvo ter podelil besedo zastopniku Zveze tov. Trčku, ki je v tehtnem govoru bodril kmetisko mladino, naj z delom pribori sebi in bodočemu pokolenju lepše dni nego so jih imeli očetje.

Dobiček prireditve gre za nabavo novega sejalnega stroja. Tako pojmuje kmetiska mladina svoje naloge. Ponosni smo nanjo.

Pri nas vročina, v Novi Zelandiji mraz. Kakor poročajo časopisi je zapadel v Novi Zelandiji visok sneg in je zaradi velikih sneženih zametov ves promet ukinjen. Če človek čita to v vročini na 30° C, kakor je pri nas, se mu zdi ta novica ob tem času skoraj neverjetna.

Otrok se je zadušil pri speči materi. V naselju Goriški vrh se je dogodil pred nekaj dnevi prav žalosten slučaj. Služkinja Marija Brodnik, katera je zaposlena pri tamošnjem posestniku Ošlovniku, je imela 3 mesece starega lepega otročička, katerega je tako vroče ljubila, da ga je imela najraje kar pri sebi. Tako ga je imela pri sebi tudi ta dan in utrujena kot so sedaj vsi, ki se bavijo s kmetijstvom, je tako trdno zaspala poleg deteta, da se ji je v postelji bogve po kakem naključju zadušil. Zjutraj ko je reva vstala, je šele videla, da je dete poleg nje mrtvo.



Na Danskem prirejajo vsako leto dneve zbiranja milodarov za siromake. Slika nam prikazuje nabiralke v slikoviti grönlandski narodni noši, ko prejema dar mladega dobrotnika

Novice

★

Kralj boter 9. sinu. V Bušnji vasi pri Metliki se je rodil deveti sin, kateremu je bil boter sam kralj Peter II.

Strašna smrt treh mladih otrok. V Novi Banoenci v Sremu se je pripetila strašna nesreča. Kmet Nic Ivo je odšel z ženo na polje, doma sta pustila troje otrok slučajno brez nadzorstva. Otroci so prišli doma do užigalice in zanetili ogenj, ki se je spremenil v požar in upepelil vso hišo. Ko sta se oče in mati prestrašena vrnila, sta našla upepeljeno hišo in zoglenela trupelca vseh treh nesrečnih otrok.

Strojna zadruga na Igu je imela v nedeljo svoj II. letni občni zbor. Iz poročil smo posneli, da se zadruga prav lepo razvija, saj je imela nad 40.000 dinarjev prometa in si namerava postaviti lasten dom za stroje in orodje.

Parnik »Avala« se je potopil. V sredo o polnoči sta zadela na Savi pri Pančevu parnika »Avala« in »Spasojec« tako močno, da se je »Avala« v teku nekaj minut potopil. Potnike, kolikor jih je bilo in uslužbeno osobje, so rešili drugi parniki.

Uradne ure po vseh uradih bodo od 18. t. m. dalje čez poletje od 7. zjutraj do 2. popoldne.

Tarifa za občinsko trošarino in uvoznino mestne občine ljubljanske je objavljena v »Službenem listu« št. 47 z dne 12. junija 1935. Ker

morajo kmetje, ki v Ljubljano izvažajo svoje pridelke to tarifo poznati, jim priporočamo, da si jo nabavijo že radi tega, ker so v njej mnoge spremembe.

Strašna nesreča v Radovljici. V soboto dne 15. t. m. je vozil posestnikov sin Janko Berce iz Podmosta pri Radovljici iz Save pesek, pri čemer se je Berceetu najbrže konj splašil in v diru zapeljal v deročo Savo, kjer se je konj z vozom in voznikom potopil.

Sin in mati na mrtvaškem odru. V Praprečah na Dolenjskem je umrla v 89. letu starosti vžitkarica Marija Strmole. Isti dan pa je umrl tudi njen sin Franc v 65. letu starosti, pri katerem je bila mati na vžitku. Oba so položili drug poleg drugega na mrtvaški oder in jih v skupen grob tudi pokopali.

Nov način volitev papeža? Doslej so volili papeža samo kardinali v konklavah, to so nalašč za to pripravljeni zaprti prostori dokler ga izvolijo. Sedanji papež Pij XV. pa namerava baje izdati nov volilni red, po katerem naj bi papeža volili poleg kardinalov tudi najpomembnejši škofi.

Za gradnjo ceste Zemun—Novi Sad je ministrski svet odobril končno licitacijo. Delo je bilo oddano za 1.458 milijonov dinarjev podjetju Labs v Beogradu kot najnižjemu ponudniku.

Nad 100 vagonov konoplje vpepeljenih. Vukovarska tovarna konopnih izdelkov je imela v bližini tovarne nakopičenih v kopah več sto vagonov konoplje, katera se je po naključju zaradi vročine vnela baje od lokomotive in vsa zgorela. Škoda je ogromna.

300 kg rib zaplenjenih in uničenih. Tržno nadzorstvo v Ljubljani je zaplenilo dalmatinskim prodajalcem morskih rib pretekli teden 300 kg morskih rib, ki so bile po sodbi mestnega fizika pokvarjene. Uničili so jih na ta način, da so jih polili kratkomalo z lizolom in zakopali.

Kmečki magacin v Ljubljani, Krekov trg 10 (nasproti Mestnega doma), Vas postreže z najboljšim blagom in najnižjimi cenami. Obiščite to trgovino in prepričajte se!

Težka nesreča z lovsko puško se je primerila na binkoštno soboto v vasi Brezniku na Sv. Gori pri Litiji. Po bogve kakem naključju in nepredvidnosti je 23 letni Ivan Osolnik ustrelil 15-letno Albinco Gradiškovo. Pravijo, da je čistil lovsko puško, pri čemur se je kakor že večkrat pripetila nesreča, ker ni bila puška po uporabi izpraznjena.

Izvoz naše pšenice v Italijo. Posebna konferenca, ki se je sestala v nedeljo v Rimu, kateri je predsedoval sam predsednik vlade Mussolini, je razpravljala po možnosti ponovnega uvoza pšenice iz Jugoslavije.

Polovična vožnja na Oplenec za Vidov dan. Prometni minister je dovolil vidovdanskim romarjem na grob pokojnega kralja Aleksandra na Oplenec po vseh progah državne železnice polovično vožnjo. Udeleženci si kupijo pri odhodu cel voznj listek do Mladenovca ali pa Arandjelovca in rumeno železniško legitimacijo. Isti listki bodo veljavni za brezplačni povratek. Navedeni popust velja za odhod in vrnitev od dne 25. do vštete 30. junija t. l.

Gospodarstvo

Val. Janhar:

Do kje je stroj uporaben?

Golovo je zadnja lela padlo na strojno tehniko toliko očilkov, kakor ne preje v vsej zgodovini. Nekateri vse zlo današnje krize pripisujejo stroju — drugi ga zopet zagovarjajo z dokazovanjem, da je sicer vsak stroj koristen; le da la koristi ne služi celoti, ampak so njegove dobrote monopolizirali gotovi posamezniki za sebe...

Sicer sem že prebavil marsikatero govornico in pisano lozadevno razpravo, vendar pa doslej še nisem opazil nikakega drugačnega slališča. Vendar pa sem trdno uverjen, da se molijo prvi kakor drugi! Oboji imajo samo deloma prav, in sicer toliko, kolikor imata prav onadva, ki se prepirata o soli — če je li koristna ali škodljiva?

Naj mi bo zalo dovoljeno, da tudi glede strojne tehnike pokažem na neko tretjo — doslej nikjer omenjeno, pa vendar nad vse važno — srednjo pot. Brez dvoma bom marsikateremu čitatelju s tem dokazom dvignil kopreno s tega meglenega bojnega pozorišča in oprijel se bo mojega slališča tudi v svojem zasebnem gospodarstvu. Saj je družinsko življenje povsem slabo (sicer le širšemu) državnemu ustroju. Zlasti pa naj bi o tem perečem vprašanju razmišljali oni, kateri imajo v svojih rokah možnost, da vplivajo tudi na splošno gospodarstvo!

Vzemimo — v lažje razumevanje — kot primer najprej gospodarstvo v obliki povprečne kmetije: Gospodar se po temeljitem preračunavanju odloči, da kupi reporeznicno in slamoreznicno. Gospodinja mu ugovarja, da je bila vse doslej tudi brez te novolarije vsa repa in slama na roko zrezana. Toda mož jo samozavestno pololče z računom, da bo na ta način v zimskem času prihranil eno delovno moč. To pomeni, da bo že v eni sami zimi pri plači in hrani za enega posla prihranil toliko, kolikor bosta stala oba stroja — vsa poznejša lela pa bo imel lep dobiček...

Kdo od teh dveh ima s človeškega (in s tem tudi s splošnogospodarskega) slališča prav?

Nobeden! Ako bi bil namreč ta gospodar pravičen, bi moral uvideti, da zalo ne sme enega človeka skozi celo zimo vreči na cesto — ker če bi tako storili tudi vsi drugi gospodarji, bi kot človek itak moral vzdrževali (posredno) po enega brezposelnega! Kvečjemu bi mu kazalo, da temu poslu ponudi delitev ugodja in breme nabave teh dveh strojev. To se pravi, da naj bi

v razmerju manjšega napora in večjega proslega časa la posel tudi temu usrežajoče popustil na plačil!

Vidite, la primer samo deloma pritrjuje zagovornikom strojne tehnike. Na žalost pa imamo v obrtnih, a še bolj v industrijskih podjetjih »moderne« stroje, kateri nadomeščajo kar po 10, 20, 50 in tudi več delavcev — in to skozi cela letla! Najvažnejše pri teh primerih pa je lo-le:

Oskrba, pogon, amortizacija in obresti od kapitala, vložnega v stroj, n. pr. znaša letno Din 100.000.—. Stroj n. pr. nadomešča 15 delavcev, kateri so imeli letno Din 135.000.— plače. Če je ostala neizpremenjena množina in kakovost proizvoda, ina torej la podjetnik z modernizacijo svojega obrata za Din 35.000.— povečan čisti dobiček. Če pa bi teh 15 delavcev obdržal tudi še v bodoče (in bi si na ta način delili ugodje tehnične pridobitve) — pa bi bili li delavci s podjetnikom vred prisiljeni poginili od gladi! Zakaj?

1.) Ker podjetnik ni nabavil stroj zbog tega, ker se je potreba po izdelku povečala in mu zalo ne kaže dvigniti produkcijo — pač pa se je »modernizacije« poslužil iz strogo osebno-gospodarskih nagibov;

2.) Ker bi zalo v primeru zaposlitve vseh sedaj odvišnih 15 delavcev nastalo namesto Din 35.000.— povečanega dobička, pri tem podjetju Din 100.000.— izgube in

3.) Ker bi obral v tem primeru ne mogel nuditi niti toliko, da bi se vsi mogli najskromneje preživeti (saj bi namesto prejšnjih približno Din 30.— dnevne mezde sedaj ne prišlo niti Din 8.— na osebo).

Vidite, v tem liči glavni vzrok, ki tvori vse zlo sodobnega tehničnega razvoja. Če pregledamo sodobna »modernejša« podjetja, bomo prav kmalu ugotovili, da se ta pesem poje bolj ali manj žalosno po vsem svetu. Povsod je tehnika tako opijanila človeštvo, da z njo človek izpodkopava tla pod samim seboj...

Zalo bo — čim prej, tem bolje — morala v modernizacijo privatnih kakor javnih obratov poseči javna uprava sama ter presojeti vrednost stroja iz splošnega in ne iz zasebnega slališča podjetnika. Šele če bo stroj nudil prednosti za vzdrževanje podjetnika in vseh onih ljudi, ki jih bo nadomestil, je s socialnega, splošnogospodarskega in kulturnega pogleda rentabilen; vsak drug stroj pa je za javnost — popolnoma suh luksus!

Če so za lastnike strojev umesni predpisi glede varnostnih naprav proti telesni poškodbi delojemalca —, so tembolj potrebna zakonita

zdihljajih, opisal pa je le morilski napad in tudi napadalec, katerim je orožništvo že za petami.

Ogenj je uničil posestniku Bezjaku v Šturmovcih pri Sv. Vidu pri Ptujju s slamo krito gospodarsko poslopje, obstoječe iz več objektov. Zgorelo mu je več slame in sena, vozovi, veliko kokoši, trije prašiči, 12 vozov drv in tudi vse gospodarsko orodje. Bezjak je bil zavarovan za malenkosten znesek. Kakor se sumi, je bil ogenj podtaknjen Bezjaku iz maščevanja.

Predlog za civilno poroko. Vrhovno vodstvo nemške evangeljske cerkve v Jugoslaviji je imelo v Beogradu svoje redno zborovanje pod vodstvom cerkvenega poglavarja škofa dr. Poppa in posvetnega poglavarja dr. Rofa. V spomenici, ki je bila predložena na merodajno mesto, je tudi predlog, naj bi se uvedla obvezno za vsa veroizpovedanja civilna poroka. Po zborovanju so se predstavniki evangeljske cerkve podali na Oplenac, kjer so položili lep venec z napisom: »Svojemu velikemu Kralju Aleksandru — hvaležna nemška evangeljska cerkev.«

določila, ki bi očuvala njegov življenski obstoj; pa tudi obstoj vseh ostalih stanov — na katerih posredno leži vse zlo sodobne brezposelnosti.

Sedaj pa se ozrimo po »moderniziranih« obratih in prav kmalu se bomo prepričali, da resnično rentabilnih večjih strojev nimamo niti 25%, vsi ostali novodobni tehnični »roboti« pa morejo služiti kvečjemu le v posmeh sodobni (toli hvalisani) kulturi...!

Ali se v tem pogledu ne nudi nepregledno odprto polje vsem, ki so poklicani čuvali splošne narodne interese — pa tudi vsem onim (brezposelnim modrijanom), kateri radi obešajo na veliki zvon svojo vsevednost?! Tudi v tem pogledu naj se izživljajo »rešitelji« človeštva in prepričani naj bodo, da bodo s tem izvršili cno največjih nalog, ki jo od njih terjaja svetovni sodobni položaj!

Živinorejskim zadrugam na Gorenjskem

Pod tem naslovom je izdal dobro znani odbornik Zveze živinorejskih selek. zadrug za pingavsko govedo v Kranju proglas. Ker pa sam kakor pravijo ni zmožen kaj takega sestaviti, se je poslužil svojega pomočnika in razposlal list vsem živinorejskim zadrugam in društvom, v katerem poziva naj iste nikar ne plačajo članarine pri novi selekcijski zvezi v Ljubljani. Tega pa ni storil ta dični zadrugar za napredek naših zadrug in živinoreje sploh, ampak zbog svojega političnega mišljenja, ker vidi tudi v zadrugah, kravah in celo v teletih stranko. Vprašamo ga kedaj pa je bilo poslovanje zadrug bolj v redu, kakor sedaj pri novi Zvezi v Ljubljani pod vodstvom sreskega načelstva v Kranju.

Stari zadrugar kakor se sam imenuje, bi menda rad imel nazaj one čase, ko je imelo par ljudi okrog Kranja vso oblast pri stari zvezi, kjer je veliko zadrug samo živolarilo na podporah, nekatere so zalo šle v likvidacijo, druge sploh niso vodile nobene kontrole, možni nadziralecji niso hodili meriti mleka, marveč so podpisovali pole kar takrat, ko so jih pobrali. Zalo pa je bila kontrolna molža za l. 1933 naravnost porazna, kar je tudi sam doživel pri svoji zadrugi. Na zahtevo stare zveze v Kranju se je uvedla za licenciranje bikov taka strogo, da je moralo iti mnogo dobrih bikov v klavnico. Za uvedbo kakega plemenskega semnja jim ni bilo mar, zakaj — to že vemo živinorejci sami.

Zaletava se tudi v prejšnjega tajnika g. Suliča, katerega zasluga je, da so zadruge pod njegovim vodstvom začele sploh resno poslovati. Poprej je bilo mnogo sej komaj sklepčnih, pa je zveza kar lepo molčala. Da tega dičnega zadrugarja zbog svoje politične zagriženosti nekaferi vodilni funkcionarji zadrug sovražijo, to sem uvidel na rodovniškem tečaju v Skofji Loki in pozneje v Siražišču. Dasiravno je predaval strokovnjak, ga je imenoval režimovec, kaj nas boš učil. Istih dobrot je bil deležen tudi g. Raular. Da pa sta sedaj nastavljena dva zvezina nadziratelja, da so upravni stroški višji, se vam ni treba razburjati, ker se je tudi številno zadrug in društev povečalo. V prostem času naj se tudi uporabljata v pisarni, pa naj se zalo zniža plača zvezinemu tajniku za polovico.

V proglasu se obrega na vodstvo nove zveze. Ja kedaj pa je bila živina tako nepristransko ocenjena kakor na premovalnih lela 1934 in na plemenskem semnju v Kranju? Zalo čisto pravilno piše, da bodo njegove zadruge hodile svojo pot. Samo pri novi Zvezi bodo zadrugniki sami iztrebili one izraske, ki iščejo časti in vidijo samo sebe. Zalo gorenjski živinorejci, ki vam je redno poslovanje vaših edinic pri srcu, vsi v novo zvezo.

Tudi zadrugar

Zadruga za izvoz jaje v St. Jurju ob j. žel. je prešla po sklepu občnega zbora v likvidacijo ter poziva upnike, da priglasijo svoje terjatve.

Silna vročina. Zadnje dni je zajela vso našo državo naravnost tropska vročina, katera od dne do dne narašča. V Beogradu je znašala temperatura v senci 34°C. Največjo vročino pa so doživeli v Mostarju, kjer je bilo v senci nad 36°C.

Proslava 50 letnice konjerejskega društva v St. Jerneju pod pokroviteljstvom ministra za kmetijstvo dr. Jankoviča, ministra za socialno politiko dr. Marušiča in bana dr. Puca se vrši z jubilejno dirko vozačev in jahačev v nedeljo, dne 7. julija t. l., kamor so vabljeni vsi prijatelji konjereje iz bližnjih in daljnjih krajev.

Roparski napad na župnika. Na poti, ki vodi iz Požege v Brestovac, so neznani napadalec napadli tamošnjega župnika Zlatička. Ko so ga srečali, so mu zaklicali: Stoj! Presenečeni župnik je zaklical napadalcem: Za boga, ali me ne poznate? Napadalec pa so brez besede oddalil naj več revolverskih streliv. Ko so prihiteli tamošnji okoličani do župnika, je bil ta že v zadnjih

Nadzorstvo nad izvozom živine

Urad za nadzorstvo nad izvozom živine in živinskih izdelkov ter predelav pri Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine je dal glede na vprašanje, ali lahko veterinar dovoli natovarjanje živine na katerikoli postaji, če izkazilo za izvoz živine urada za kontrolo nad izvozom živine ne navaja natovarjanje postaje — tole pojasnilo: Strokovni odbor pri tem uradu je že prej izdal odlok, da mora pri prijavi za izvoz svinj v Avstrijo izvoznik vnaprej navesti natovarjalno postajo. Ta odlok je izšel zato, da bi se razdelitev za izvoz mogla opraviti po kapaciteti proizvodnje posameznih krajev. Razen tega je ta sklep omogočil nadzorstvo na terenu, v času, ko je bilo veliko povpraševanje za izvoz svinj, zlasti za Dunaj. Strokovni odbor pa ni odredil, da se ne navede natovarjalna postaja v izkazu za izvoz svinj na Češkoslovaško, in zato ni bilo potrebno, da se na omenjenem izkazu navaja natovarjalna postaja. Za izvoz na Češkoslovaško morajo namreč svinje biti dobre kakovosti in težke po 200 ali več kg in je izvoznikom težko dobiti ustrezajoče blago.

Po svetu

★

Marija Labutinova, voditeljica tolovajev v Rusiji. V okolici Leningrada je že več let počenjala strašne reči divja tolovajska tolpa, katera je ropala in morila ljudi na debelo. Oblasti so končno dognale, da vodi to tolovajsko tolpo mlada lepa ženska Marija Labutinova, katero so po dolgem iskanju ujeli kakor tudi ostale. Sodba za Labutinovo je bila kakor je v Rusiji sedaj v navadi kratka in se je glasila: Labutinova naj konča svoje početje na gavgah.

Na Angleškem so poskusili novo morilno orodje, to je neke vrste strojnica, kalibra kakor majhen top, s silno močnim eksplozivom. Novo preizkušeni top učinkuje tako brzo in strahovito, da zafezi letalu pot z ognjenim zidom.

Devet milijard dinarjev za elektrifikacijo železnice je obljubil angleški ministrski predsednik Baldwin, ko je nastopil te dni svojo službo.

Zmaga grške vlade pri volitvah. Volitve na Grškem so potekle, kakor se glase poročila, v miru in redu. Vlada je dobila od 300 287 poslancev.

Tropska vročina ugonobila na tisoče štorkelej in drugih ptic. Kakor poročajo iz Egipta, je tam nastopila strašna tropska vročina, katera je povzročila v puščavi z žejo pogin na tisoče in tisoče štorokljam in drugim pticam.

Na Formozi zopet nov potres. Poročila iz Tokija na Japonskem poročajo, da so imeli v soboto ponoči na otoku Formozi zopet hud potresni sunek, o katerem pa še ni znanih podrobnih podatkov. Ve se samo to, da je porušenih nad 600 hiš in temu primerno veliko človeških žrtev.

Žena zadavila moža s pomočjo lastne hčere. V selu Kastrati v bližini Niša sta umorili na grd in okruten način žena in hči posestnika Veličevića, kateri je bil baje velik skopuh in je radi njegovega skopuštva mnogo trpela vsa njegova družina. Žena in hči sta ob priliki njegove krstne slave, ko je bil najbolj razpoložen, izrabili priliko, da sta ga radi trpljenja, ki jima ga je povzročal, zadavili.

Svoboda pri nas in drugod. Doma se radi priložujemo, da imamo premalo svobode, v Maroku pa je zadnje čase bilo prepovedanih okrog 350 časnikov in revij, to je nekako 55% vsega tamošnjega periodičnega lista.

Kitajski general Cangkajšek je napovedal odločen boj opiju. Zaradi prikrite fabrikacije, razpečavanja in prodaje opija je doslej obsodil 263 oseb na smrt. Izdal je tudi zakon, po katerem so vsi, ki so doslej zapadli strasli uživanja mamil, dolžni, da se začno temeljito zdraviti.

TISKOVINE
vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni listi hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR
LJUBLJANA, GREGORČIČEVA 23
Tel. 25-52 Telegram: Tiskarna Merkur



Naš pravi domači izdelek!

Kdor se do konca leta 1936. ne podvrže korenitemu zdravljenju, mu preli kazen do — pet let ječe!

Italijanska vlada je nakupila večje število angleških parnikov, ki jih bo uporabila za svoje vojaške transporte v Abesinijo. Angleški listi pravijo, da jih je slano plačala.

Kitajska je gladko sprejela vse japonske zahteve ter je s tem vsa severna Kitajska prišla pod Japonsko, odnosno pod mandžurskega cesarja Pujija. Tudi Peking bo baje japonski.

22 uglednih Nemecev iz Južne Tirolske je bilo deportiranih na Liparske otoke. Tirolskim kmetom so italijanske oblasti prepovedale, da bi nosili brade a la Hofer.

Med Paragvajem in Bolivijo je sklenjeno premirje. Delegat Argentine je predlagal, naj proglašajo vse južnoameriške države ta dan za svoj državni praznik.

11 km dolg predor. V Moskvi bodo gradili novo podzemeljsko železnico, ki bo dolga celih 11 km. Gradnja bo končana po sodbi inženjerjev že tekom prihodnjega leta.

Kam — kako — zakaj?

Nadaljevanje.

Kaj je združništvo?

Združništvo nam ne more biti nov pojem, niti nam ni neznan pojav. Imeli smo Vošnjaka in Kreka, ki sta orala pri nas prve brazde združništva, imamo združne delavce z dušo in telesom, ki se dobro zavedajo, čemu so njihove žrtve na združnem polju. Imamo precejšnje število vsakovrstnih združ z razmeroma lepim številom članov. — A to resnico spremlja vprašanje, če in v koliko domuje v teh združgah trdna združna zavest; če so člani prepojeni z združno miselnostjo in njenim poslanstvom in če je v njih zadostno jamstvo za nadaljnjo gradnjo združnega življenja. Na dlani je, da ni dovolj, če združge obstojajo, odločilno je, kakšni so združarji.

Kdor je pazno motril začetna izvajanja te razprave, si more na to že sam odgovoriti, prav tako nam bo to omogočeno iz naslednjih razmotrivanj kot odgovor na gornje vprašanje. »Kaj je združništvo?« V ta namen se najprej dotaknem dveh miselnih (idejnih) svetov, ki sta kot osišče dveh protivnih si trenj: individualizma — ki nam je že znan — in kolektivizma, ki ga istovetimo z državnim socializmom, komunizmom, marksizmom. Individualizem in kolektivizem sta danes na jeziku preprostega in šolnega človeka.

Z individualizmom, ki proži, kakor smo videli, poedineu popolno gospodarsko svobodo

(gospodarski liberalizem), stoji v popolnem nasprotju kolektivizem. Kot je prvemu vse človek — poedinec, tako je drugemu vse človek — skupnost (kolektiv). Tej na človek podredi samega sebe, vse svoje osebne težnje, vse svoje bistvo. V velikem kolektivu človek kot osebnost ne pride do izraza.

Tudi je temu kolektivu dano za osnovo svojevrstno gledanje na svet in njega življenje (svetovno-življenjski nazor) ali svojevrstna filozofska osnova s to-le vsebino: Človeštvo se peha le za materijo (snovjo), samo ta napolnjuje vse njegove težnje in je ustvarila zgodovinski razvoj, razvoj in napredek človeštva. Človeštvo je suženj materije, izven nje ali nad njo ni ničesar. Tako učí filozofija historičnega (zgodovinskega) materializma.

Združništvo pa si usvaja filozofijo, ki pravi: Niti poedinec (individuum), niti skupnost ni vse, ampak vse sta le človek kot poedinec in kot del skupnosti. Človek je socialni individuum (združno bitje). Kot individuum pa ima izvestne osebne težnje in potrebe, ki so le njegove in tvorijo njegov duševni ustroj. Saj pravimo, da ni pet prstov roke enakih. Človek ni torej kaka gmota ali mehanska tvorevina, ampak nosi svojo individualnost, to je neke njemu kot individuumu (osebnosti — poedincu) lastne osobine. — Prav zato tudi po svoje reagira (se odziva) na različne notranje (duševne) streslajaje in ne deluje na poljuben ukaz ali kretnjo kot mrtev stroj. Človek ima svojo misel (duhá), ki ugiba in ugane neverjetne reči. Zato se tudi more in tudi

mora ta svojevrstni organizem — »uganka« svobodno uveljaviti do one in take meje, kjer in kakor je to v skladu s težnjami skupnosti. Tudi ga ne smemo in moremo posplošiti ali uniformirati (zenačiti) njegovo duševnost. Med njim in skupnosti (človeško družbo) je tako razmerje kakor med družinskim članom in družino; vsak član družine ohrani svojo posebno duševno zgradnjo, ki bistveno sloni zametkih, izročenihi mu ali prenešenih vanj s klico njegovega življenja. Ta član se more individualno izživljati, dokler ni to v nasprotju z družino. Čim več da on družini, tem več mu more ta vrniti. V nasprotnem slučaju ga skuša družina onemogočiti ali izločiti iz družinske zajednice.

Kakor je že sam človeški organizem izraz vseh do popolne skladnosti delujočih organov (udov, delov), tako je razmerje med človekom in družbo. Oboje je nedeljiva celota, kjer nima niko prednosti. Oboje je vse in vse oboje. — Vendar pa je najprej človek in za njim družba. Najprej se mora žitje in bitje javiti v poedincu, nato se to prenese na družbo. Ali: V kolikor se življenje javi v poedincih, prav v toliko tudi v družbi. Družba je izraz poedincev.

Poedinec se torej po svoje razvijaj v toliko, v kolikor ni to v navskrižju z družbo ter uveljavljaj se zase in družbo. V njegovih težnjah naj se sobičnost (egoizem) uveljavlja le v okviru prirodne utemeljenosti, v ostalem naj njegovo življenje služi altruističnim ciljem (altruizem — blagor drugim).

(Se nadaljuje.)

V Belgiji so znižale vse banke obrestno mero na vloge od 1 odstotka na 0,75 odstotka. Za vloge proti enomesečni odpovedi plačujejo 1,75 odstotka, pri trimesečni odpovedi 1,90 odstotka in proti polletni odpovedi 2 odstotka. Dobro bi bilo, ko bi jih naše banke posnemale.

Izleta bolgarskih junakov v Sofiji se udeležijo 6000 jugoslovanskih Sokolov, ki bodo odpotovali na Bolgarsko v posebnih vlakih.

Koncentracijska taborišča za zapuščene otroke v Rusiji ustanavljajo po vseh večjih mestih, ker so ti postali zbog popolne moralne propalosti prava šiba božja za poštene meščane. Kakor poročajo časopisi, umirajo ti reveži v taboriščih kar v tisočih. Vlada upa, da se jih bo na ta lep ali grd način rešila.

Nekaj za gospodinje

Kako vkuhavamo grah v patentne kozarce. Grah v zelenem stanju zluščimo in mu odstranimo vse pokvarjeno in zdrobljeno zrno. Samo lepo in zbrano blago denemo v kos čistega platna ter ga vložimo v soljeno vrelo vodo za 6 do 8 minut. Nato ga vzamemo iz vrele vode in damo za pol minute v mrzlo vodo, nakar ga vložimo v kozarce ter jih zalijemo s precej slano prekuhano vodo. Na vsak kozarec približno litrske vsebine damo majhno žlico sladkorja. Nato pokrijemo kozarce z gumijevimi obročki in pripadajočim pokrovom ter pritrdimo z zato pripravljenimi peresi. Ko smo vse to storili, steriliziramo grah v kozarcih približno poldrugo uro v vreli vodi. Da se ta lepše obdrži, se priporoča, da se v presledkih 4 dni ponovno po pol ure vkuhava, in to dva- ali trikrat zaporedoma.

Jabolčni narastek. Primerno porcijo 10—12 še kisljih jabolčk olopimo in zrežemo na kocke, lahko pa tudi na rezine. Potem jih s sladkorjem in cimatom potresemo ter pustimo eno uro stati. Posebej mešamo osem dkg surovega masla z deset dkg sladkorja, toliko časa, da se speni. Nato damo še štiri rumenjake, pol litra mleka, četrt kilograma drobtin, nekaj drobno zrezanih limonovih lupin, malo soli, deset dkg drobnih rozin in sneg iz štirih beljakov. Nato damo že pripravljena jabolka in na lahko zmešamo ter damo v pečico za eno uro. Peč naj ne bo prehuda. Na mizo jih damo z redko vinsko omako.

Korenje kot solata. Očiščeno, oprano in v slani vodi kuhano korenje zrežemo na primerne listke ter še gorke polijemo z oljem in kisom. Kot dišavo pa dodamo malo popra in nekaj na drobno sesekljanega zelenega peteršilja. Na mizo damo tako solato kot pridatek k vsaki pečenki

Radio

od 23. do 30. junija 1935.

Nedelja, 23. junija: 7.30: Cvetlice lončnice (Štrekelj Josip); 9.00: Versko predavanje (p. Valerian Učak); 16.15: Ženska ura.

Ponedeljek, 2. junija: 18.20: Zdravniška ura (dr. Bogomir Magajna); 19.00: Harmonika solo (Stanko).

Torek, 25. junija: 18.00: Otroška ura: Mali harmonikar Edo; 20.00: Celjski večer.

Sreda, 26. junija: 18.20: Pogovor s poslušalci.

Petek, 28. junija: 9.00: Vidovdanska proslava; 17.30: Sprejem papeževnega legala na glavnem kolodvoru.

Sobota, 29. junija: 7.30: O važnih vprašanjih iz čebelarstva zgodovine; 8.00: Mladinska služba božja (prenos s Stadion); 17.00: Prenos petih litanij z ljudskim peljem ter blagoslovom s Stadion; 23.15: Reportaža nočne procesije.

Vrednost denarja

1 ameriški dolar	Din 43'22
1 nemška marka	Din 17'56
1 švicarski frank	Din 14'25
1 angleški funt	Din 214'13
1 avstrijski šiling	Din 9'—
1 francoski frank	Din 2'88
1 češkoslovaška krona	Din 1'83
1 italijanska lira	Din 3'56

Sejmi

23. junija: Tržič.
 24. junija: Št. Jurij pod Kumom, Crmošnjice, Nova cerkev, Malenja vas, Drnovo, Škofja Loka, Bohinjska Bistrica, Rovte, Mirna, Češnjice, Ribnica, Višnja gora, Št. Jurij pod Taborom, Konjice, Laško, Sv. Lenart v Slovenskih goricah, Podsreda, Zelale, Ljubno, Razkrižje, Dobrovnik.
 25. junija: Dolnja Lendava.
 27. junija: Radeče, Pri cerkvi, Ponikva, Turnišče, Bellinci.
 28. junija: Mozelj, Dokležovje.
 29. junija: Sava, Gomilnica.
 30. junija: Zagorje ob Savi, Mirna peč, Mala gora, Sv. Mohor, Rakek, Olimlje, Rajhenburg, Spodnja Polskava, Zreče, Sv. Bolfenk v Slovenskih goricah, Gornja Radgona.

Manufakturna veletrgovina

Fran Hrehorič

Ljubljana, Dunajska cesta 28

se priporoča cenj. trgovcem pri nakupu blaga
Zmerne cene! Postrežba točna!

3 šivalne stroje

2 ženska z okroglim čolničkom in 1 čevljarskega, ki je bil prav malo rabljen po ceni prodam.

Ljubljana, Gradaška ulica 8

Telefon št. 21-83. — Poštni predal 297.
Poštni čekovni račun št. 10.545.

Najvarneje in najbolje
naložite denar pri
**HRANILNICI
KMEČKIH OBČIN
V LJUBLJANI**

Miklošičeva cesta št. 19
Ustanovljena 1911
(Palaca Vzajemne zavarovalnice)

ki je edini pupilarno varni zavod kmečkih občin. Za varnost jamči 16 kmečkih občin ustanoviteljic z vsem svojim premoženjem in vso davčno močjo. Nalagajte svoj denar v ta zavod, kjer je denar najbolj varen. Hranilne vloge obrestuje po 4%, vezane na 3 mesece po 5%. Rentni davek plačujejo vlagatelji sami. V to hranilnico nalagajo sodišča in občine ter župni uradi denar mladoletnih, skrbljenčev, preklicancev, ustanov in drugih javnih zakladov, varščin in zapuščin. Posojuje svoj denar na posestva in občinam proti amortizaciji in na menice proti mesečnemu odplačevanju. Hranilnica je pod nadzorstvom kralj. banskega komisarja.

DENAR naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

KMETSKE HRANILNI IN POSOJILNI DOM

reg. zadr. z neomejeno zavezo

v LJUBLJANI, Tavčarjeva (Sodna) ulica št. 1

Telef. št. 28-47. Rač. pošt. hran. št. 14.257. Brzjavni: „Kmetški dom“. Žiro rač.: Narodna banka

Vloge na knjižice in tekoči račun sprejema proti najugodnejšemu obrestovanju — večje stalne vloge po dogovoru. // **JAMSTVO ZA VSE VLOGE** presega večkratno vrednost vlog. // Strankam nudi brezplačno poštne položnice za nalaganje denarja. // Vložne knjižice drugih zavodov sprejema v inkaso. Sploh vrši vse denarne posle, ki spadajo v delokrog denarnih zavodov.

BLAGAJNISKE URE: Ob delavnikih od 8—12 in od 3—5, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12¹/₂ ure.

Podružnici: **KAMNIK — MARIBOR**

Stanje vlog: **Din 35.000.000'—**

Rezerve: **Din 1.300.000'—**

